

— Նախ որովհետեւ այն վայրկեանին որ կը հետեւի չոգւոյն խտութիւնը՝ մթնոլորտին բարեխառնութեան մէջ անհաւասարակչութիւն կ'ըլլայ: Բ. Շոգին աւելի մեծ միջոց կը բռնէ քան թէ ջուրը. ուրեմն օդը կը վազէ լեցընելու չոգիէն մնացած պարապ տեղը, և կը պատճառէ հոսանք մը, որ է հովն:

211 Ի՞նչ են՝ չերմոքեան փայլակը ըստածնեան: — Առանց որոտման կայծակներ են որոնք յաճախ կ'երևան հորիզոնին վրայ ամառուան գեղեցիկ իրիկունները:

212 Ինչո՞ւ համար որոտմունք չըլլար ջերմութեան փայլականց ատեն: — Որովհետեւ ասոնք միայն ցոլացումն են այն փոթորիկներու փայլատականց՝ որ կ'ըլլան մեր հորիզոնէն վար եղած տեղուանք, և որոտման ձայնը կը կորսուի մեր ականջին չհասած:

213 Կայծակը արդեօք երկրէս ալ ամպերուն վրայ կ'անցնի: — Այո, երկու ելեքտրականութիւններէն մէկը կը ցատրէ գէպ ի ամպերը, երբ որ մէկալը ինկնի երկրիս վրայ: (Երկրիս կայծակը կը կոչուի սովորաբար ընդդիմահար):

214 Երկու ելեքտրականութիւններէն ո՞րն է ամպերէն ելածը: — Գրեթէ միշտ դրական ելեքտրականութիւնն, բայց երբեմն ալ ժխտական:

215 Երկրէս ելած ելեքտրականութիւնն ո՞րն է: — Սովորաբար ժխտականը, բայց երբեմն ալ դրականը:

216 Տարւոյն ո՞ր եղանակին մէջ փայլակք աւելի յաճախ կ'ըլլան: — Ամենէն աւելի ամառուան մէջ, շատ հեղ աշնան ալ, գարնան ատեն քիչ, ամենէն քիչ ձմեռուան մէջ:

217 Ի՞նչ պատճառաւ ամառուան և աշնան մէջ փոթորիկք աւելի յաճախ կը պատահին քան թէ գարնան և ձմեռուան: — Որովհետեւ առջի երկու եղանակներուն մէջ տաքութիւնը կը պատճառէ շարունակ չոգիացումն. ջուրին չոգիանալուն վիճակն ալ միշտ ելեքտրականութիւն կը պատճառէ:

218 Ինչո՞ւ համար սովորաբար շատ չոր եղանակէ մը վերջը կը հետեւին մրրիկներ: — Որովհետեւ չոր օդը գէշ հաղորդիչ է. չիրնար կամաց կամաց բերել ելեքտրականութիւնը ամպերէն, ելեքտրական հեղուկը կը հաւաքուի հոն, ինչուան որ ա-

նոնք արձրկեն դայն զօրաւոր ճայթիւններով:

219 Ինչո՞ւ սովորաբար անձրևոտ եղանակին մրրիկ չըլլար: — Որովհետեւ խոնաւ օդը ինչպէս նաև անձրևը, բաւական ազէկ կը բերեն ելեքտրականութիւնը և ելեքտրական հեղուկը, աստիճանաբար կամաց և առանց ձայնի կու գայ երկրիս վրայ:

ՀԵՏԱԲՐԲՐԱԿԱՆՔ

Նորաւարդ.

— 1853ին հաստատուեցաւ ի Ռուսիա առաջին հեռագրական թելը՝ ընդ մէջ Սէն-Բէթերսպոլիի, Մոսքուայի և Վարսովիայի միւս կողմը: Այն ժամանակէն ի վեր ռուսական ցանցը բոլոր կայարուլթեան գլխաւոր քաղաքները մէկմէկու հետ միացուց: 1868ին ըստ ռուսական մոնիթին (500 կանգնաչափ), թելին երկայնութիւնն էր 61, 450 և 123 կայարան ունէր: Այս շինուած հեռագրական թելերուն մէջ ամենէն կարեւորն է որ կ'երթայ յԱմերիկա անցնելով Սիպերիայէն, և որուն կատարումը 1870էն առաջ չ'ուսացուիր: 1865ին Պարսկաստանի հետ հաղորդակցութիւն մը հաստատուեցաւ. իսկ հիմա Հնդկաստանի վրայ ալ սկսան ձգել, հեռագրական կայարան մ'ալ հաստատուեցաւ ի Բէքին՝ ընդդէմ չինական կառավարութեան յայտնի ընդդիմադրութեանը:

— Բարիզու լուսանկարի ընկերութիւնը այս ժամանակներս աշխարհահանգէս մը պիտի ընէ յորում պիտի ներկայացուին այս արուեստին բազմաթիւ ճիւղերուն մասերը: Այս ութթերոգ անգամն է որ կ'ըլլուի այս ոճով: Այս հանգէսս պիտի ըլլայ Արուեստական պալատին մէջ՝ հանդերձ նկարչութեան աշխարհահանգէսով:

— Ի Հռովմ հնախօսական շատ կարեւոր գիւտ մը գտնուեցաւ: Հին Հռովմայ հատակոտորներուն մէջէն ութը նոր յատակագիծներ գտնուեցան, զոր կարակալը մարմարիտի վրայ փորագրել տուած էր: Ապահովապէս այն մասին կը վերաբերին որ Կապիտոլեան յատակագիծ (Pianta Capitolina) անուամբ Կապիտոլեան թանգարանին սանդղոց պատերուն վրայ ստուերագրեալ են: Այս նոր հատակոտորներէս երկուքը նշանաւոր երկայնութիւն մը ունին, և ասոնցմէ մէկը յայտնապէս կը ներկայացնէ Լիւիուի կամարակապ սրահները (Porticus Liviae):